

Berlingske apostroffer

(Dansk Sprogrevision, blogindlæg, 15.6.2016)

Berlingskes problem

Avisen Berlingske har et problem med sine apostroffer. Problemet optræder ikke kun i Berlingske, men i stort set samtlige publikationer som er knyttet til koncernen Berlingske Media, herunder Weekendavisen og BT. Berlingske og Weekendavisen lægger ikke skjul på at de vægter sproget højt, og især Berlingske deltager ofte i sprogdebatten. Berlingske ser gerne at retskrivningsreglerne forenkles, og især at valgfrihed i forbindelse med de enkelte regler elimineres.

Berlingskes apostrofproblem består i at de bruger former som fx *1980erne*, *USAs* og *TVet*. Alle de former er ukorrekte ifølge retskrivningsreglerne og skal skrives på denne måde: *1980'erne*, *USA's* og *TV'et* – dvs. med en apostrof der understreger at der er tale om en overgang mellem to forskellige ordtyper, nemlig hhv. symboler – tal, forkortelser, symboler (fx % og \$) – og reelle ord eller orddele. (Hvis en forkortelse kan udtales som et ord, fx *NATO*, er det dog okay at skrive enten *NATO's* eller *NATOs*). Det retskrivningsprincip er ret nyttigt, for i mange tilfælde er det nødvendigt at kunne se forskel på to forskellige ordtyper.

Konsekvens

I de tre eksempler herover volder udeladelsen af apostroffen tilsyneladende ikke nogen problemer, men hvad nu hvis de skal bruge et ord som *tv*, *%*, *CO₂* eller *SBi* (Statens Byggeforskningsinstitut)? Skriver de *tv's*, *%s*, *CO₂s* og *SBis*, eller sørger de bare for at undgå de former der ikke fungerer? Og hvad nu hvis de bruger versaler i indledningsordene i et afsnit ligesom i dette eksempel fra Weekendavisen: "USAS CENTRALBANK hævdede onsdag renten"? Her er det ikke muligt at bruge et lille genitiv-s pga. versalerne, og så er det hele pludselig ikke længere så ligetil.

I forbindelse med udtryk som fx *20'erne* og *1930'erne* udelader Berlingske som tidligere nævnt apostroffen, men i disse to tilfælde gør de faktisk mere end det; her bruger de nemlig formerne *20rne* og *1930rne*. (Og det betyder vel også at de så må skrive *60serne* i stedet for den korrekte form *60'erne*). Selvom ordene *20* (tyve) og *1930* (nitten hundrede trediv) indeholder det første e i endelsen *-erne*, inkluderer man for ensartethedens skyld alligevel dette e og skriver *20'erne* og *1930'erne*. Hos Berlingske resulterer den fremgangsmåde i spøjse former som fx "de hormonforstyrrede *start-20re*" (Weekendavisen). Her nærmer vi os en form som er svær at læse, og som er på grænsen til det meningsforstyrrende.

Og hvis det ikke er nødvendigt at bruge apostrof i disse tilfælde, hvorfor er det så nødvendigt at bruge bindestreg i former som *TV-kanal*, *IS-terrorist* og *CO₂-reduktion*? Hvorfor ikke bare skrive *TVkanal*, *ISTerrorist* og *CO₂reduktion*?

Læs mere om emnet i § 6 i retskrivningsreglerne.

<http://dsn.dk/retskrivning/retskrivningsregler/a7-1-6/a7-6>